

Adroddiad ar gyfer: Y Pwyllgor Craffu Cymunedau

Dyddiad y Cyfarfod: Chwefror 28, 2013

Awdur yr Adroddiad: Y Cydlynnydd Craffu

Teitl: Rhaglen Waith Craffu

1. Beth mae'r adroddiad yn ymwneud ag o?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno'r Pwyllgor Craffu Cymunedau â'i flaenraglen waith ddrafft i aelodau ei hystyried.

2. Beth yw'r rheswm am wneud yr adroddiad yma?

Ceisio i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei flaenraglen waith, a diweddarau aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried y wybodaeth a ddarparwyd ac yn cymeradwyo, adolygu neu ddiwygio ei flaenraglen waith fel y bydd yn barnu hynny'n briodol.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Mae Erthygl 6 Cyfansoddiad y Cyngor yn mynegi telerau gorchwyl, swyddogaethau ac aelodaeth pob Pwyllgor Craffu, tra bod rheolau gweithdrefn ar gyfer pwyllgorau craffu'n cael eu mynegi yn Rhan 4 y Cyfansoddiad.

4.2 Mae'n ofynnol yn ôl Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych i bwyllgorau craffu baratoi a pharhau i adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith yn y dyfodol. Drwy adolygu a blaenoriaethu materion, mae aelodau'n gallu sicrhau bod y rhaglen waith yn cyflenwi agenda a arweinir gan yr aelodau.

4.3 Fe fu'n ymarfer mabwysiedig am nifer o flynyddoedd yn Sir Ddinbych i bwyllgorau craffu gyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyrir mewn unrhyw un cyfarfod i uchafswm o bedwar yn ogystal ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hun. Amcan y dull yma ydi hwyluso dadl fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.

4.4 Gofynnir i'r Pwyllgor ystyried ei raglen waith ddrafft ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol fel y'i nodir yn atodiad 1 a'i chymeradwyo, ei hadolygu neu ei diwygio fel y bydd yn ystyried hynny'n briodol gan ystyried:

- materion a godir gan aelodau'r Pwyllgor

- materion a gyfeiriwyd ato gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu
- perthnasedd i flaenoriaethau cymunedol y Pwyllgor/Cyngor/gymuned
- Cynllun Corfforaethol y Cyngor ac Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol
- baich gwaith y cyfarfod
- amseroldeb
- canlyniadau
- materion allweddol a gwybodaeth i'w cynnwys mewn adroddiadau
- swyddogion a/neu aelodau arweiniol y Cabinet y dylid eu gwahodd (o fod wedi ystyried a yw eu presenoldeb yn angenrheidiol neu'n ychwanegu gwerth)
- cwestiynau i'w rhoi i swyddogion/aelodau arweiniol y Cabinet

4.5 Yn ogystal, wrth ystyried eitemau i'w cynnwys yn y flaenraglen waith, gall aelodau ffeindio ei bod yn ddefnyddiol ystyried y cwestiynau canlynol wrth bennu addasrwydd testun i'w gynnwys:

- beth ydi'r mater?
- pwy ydi'r budd-ddeiliaid?
- beth sy'n cael ei ystyried yn rhywle arall?
- beth sydd ar graffu angen ei wybod?
- pwy allai gynorthwyo?

4.6 Fel y'i crybwyllwyd ym mharagraff 4.2 mae'n ofynnol yn ôl Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych bod pwyllgorau craffu'n paratoi ac yn parhau i adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith yn y dyfodol. I gynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os bydd swyddogion o'r farn bod testun yn haeddu amser i'w drafod ar agenda busnes y Pwyllgor, mae'n rhaid iddyn nhw ofyn yn ffurfiol i'r Pwyllgor ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. Gwneir hyn drwy gyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n egluro pwrpas, pwysigrwydd a chanlyniadau potensial pynciau a awgrymwyd. Nid oes unrhyw ffurflenni cynnig felly wedi eu derbyn i'w hystyried gan y Pwyllgor yn y cyfarfod cyfredol.

4.7 Blaenraglen Waith y Cabinet

Wrth benderfynu ar eu rhaglen o waith yn y dyfodol mae'n ddefnyddiol i bwyllgorau craffu ystyried rhaglen gynlluniedig y Cabinet o waith yn y dyfodol. I'r diben hwn mae copi o flaenraglen waith y Cabinet wedi ei atodi yn Atodiad 2.

4.8 Cynnydd gyda Phenderfyniadau'r Pwyllgor

Mae tabl sy'n crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn hysbysu aelodau o gynnydd gyda'u gweithrediad yn atodol yn Atodiad 3 i'r adroddiad yma.

4.9 Diweddariad ar y Strategaeth Cefnogi Pobl

Roedd adroddiad wedi ei gynllunio i'w gyflwyno i'r cyfarfod cyfredol yn gwerthuso effaith trefniadau newydd Cefnogi Pobl ar gyflenwad ac

ariannu'r gwasanaethau Cefnogi Pobl yn Sir Ddinbych. Gofynnwyd am yr adroddiad hwn mewn ymateb i gais gan y Cabinet i Graffu ddadansoddi effaith y trefniadau ar breswylwyr Sir Ddinbych. Mae wedi dod yn hysbys bod Mawrth 2013 yn rhy fuan yn dilyn sefydlu'r trefniadau newydd i grynhoi dadansoddiad cynhwysfawr o'u heffaith yn lleol. O ganlyniad gofynnodd swyddogion am ganiatâd y Cadeirydd i ohirio cyflwyniad yr adroddiad tan yr haf. Fe ganiatawyd y cais ac mae'r adroddiad wedi ei ail-drefnu ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor ym mis Gorffennaf.

5. Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu

- 5.1 Dan drefniadau craffu'r Cyngor bydd y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion craffu'n perfformio swyddogaeth pwyllgor cydlynu. Wrth berfformio'r swyddogaeth yma gall geisio i bwyllgorau craffu berchnogi pynciau penodedig.

Asesiad /Digonolrwydd Chwarae a Chynllun Gweithredu

- 5.2 Yn ei gyfarfod ar Ionawr 24, fe ystyriodd y Grŵp gais gan swyddogion i Asesiad Digonolrwydd Chwarae a Chynllun Gweithredu'r Cyngor gael eu craffu. Cytunai'r Grŵp y byddai'n briodol craffu'r pwnc yma i sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei ddyletswyddau statudol yn y maes yma. Felly fe gymeradwyodd y dylai'r Pwyllgor Craffu Cymunedau archwilio'r testun ac, er mwyn cydymffurfio â'r ymrwymiad a roddwyd i Lywodraeth Craffu, y byddai Craffu'n ystyried yr asesiad drafft yn ei gyfarfod yn Ebrill 2013. Gofynnir i'r Pwyllgor gadarnhau'r trefniadau hyn a hefyd i ystyried a yw'n dymuno aildrefnu unrhyw rai o'r eitemau eraill a gynlluniwyd ar gyfer Ebrill i ddyddiad yn y dyfodol er mwy lliniaru pwysau ar yr agenda.

Mynediad i Gefn Gwlad

- 5.3 Fe drafododd Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu hefyd yr eitem uchod sy'n ymddangos dan adran 'Materion y Dyfodol' ym mlaenraglen waith y Pwyllgor hwn. Mae'r eitem yn un hanesyddol a etifeddwyd gan y Pwyllgor cyn etholiadau awdurdod lleol 2012. Gofynnir i Aelodau ystyried a ydi'r pwnc yn dal yn berthnasol, ac os felly i rychwantu'r wybodaeth sy'n ofynnol ac amcanion craffu'r mater.

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu tuag at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd craffu effeithiol yn cynorthwyo'r Cyngor i gyflenwi ei flaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion y gymuned a dymuniadau preswylwyr. Bydd datblygiad ac adolygiad parhaus rhaglen waith gydlynol yn cynorthwyo'r Cyngor gyda monitro ac adolygu materion polisi.

7. Beth fydd hyn yn ei gostio a sut fydd o'n effeithio ar wasanaethau eraill?

Efallai bydd angen i wasanaethau ddyrannu amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor â'r gweithgareddau a nodwyd yn y flaenraglen waith, a chydag unrhyw gamau o ganlyniad i ystyriaeth o'r eitemau hynny.

8. Pa ymgynghoriadau a gafwyd?

Nid oes eu hangen ar gyfer yr adroddiad yma. Ond, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth o'r flaenraglen waith yn cynrychioli proses ymgynghori â'r Pwyllgor o ran ei raglen o waith yn y dyfodol.

9. Pa risgiau sydd yna ac a oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Ni nodwyd unrhyw risgiau o ran ystyriaeth o flaenraglen waith y Pwyllgor. Ond, drwy adolygu ei flaenraglen waith yn rheolaidd, gall y Pwyllgor sicrhau bod meysydd o risg yn cael eu hystyried a'u harchwilio fel y cân nhw eu nodi, a gwneir argymhellion gyda'r bwriad o ddelio â'r risgiau hynny.

10. Grym i wneud y penderfyniad

Mae Erthygl 6.3.7 Cyfansoddiad y Cyngor yn amodi bod yn rhaid i bwyllgorau craffu'r Cyngor baratoi a pharhau i adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith yn y dyfodol.

Swyddog Cyswllt: Cydlynnydd Craffu
Rhif Ffôn: (01824) 712554
E-bost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk